

2. Іщенко А.В. Методологічні проблеми криміналістичних наукових досліджень: Монографія / За редакцією І.П. Красюка, А.В. Іщенко. – Київ.: Національна академія внутрішніх справ України. – 2003. – 359 с.

3. Плескачевский В.М. Оружие в криминалистике: понятие и классификация. / В. М. Плескачевский – М.: “Спарк”, 2001.

4. Про судову експертизу : № 4038-ХІІ за станом на 25 лютого 1994 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К. : Парлам. вид-во, 1994. – № 28. – 232 с. – (Закон України). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>.

5. Українсько-російський словник спеціальних термінів криміналістичної експертизи холодної зброї / Г.К. Авдєєва, О.Ф. Дьяченко, В.О. Рябухіна– Х.: ХНДІСЕ, 2008. – 208 с.

Пясковський Вадим Валерійович,
кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри криміналістики та
судової медицини, Національна
академія внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ НЕПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ФОРМИ ВЗАЄМОДІЇ СЛІДЧИХ З ПІДРОЗДІЛАМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ТА ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ НАСИЛЬНИЦЬКИХ ЗЛОЧИНІВ, УЧИНЕНИХ ЩОДО НЕПОВНОЛІТНІХ

Взаємодія означає процес безпосереднього або опосередкованого впливу суб'єктів один на одного, що породжує їх взаємозумовленість і зв'язок [1, с. 553]. На думку С. С. Чернявського, взаємодія у протидії злочинності – це узгоджена діяльність уповноважених суб'єктів з оптимальним співвідношенням методів і засобів, визначених для кожного з них [2, с. 17].

Під час розслідування насильницьких злочинів, учинених щодо неповнолітніх, питання взаємодії слідчих з підрозділами кримінальної поліції та ювенальної превенції є особливо актуальним.

Грунтуючись на результатах аналізу різних точок зору з приводу визначення форм взаємодії, нами виділено дві форми взаємодії слідчого з іншими суб'єктами: процесуальну та непроцесуальну [3; 4]. З огляду на завдання, яке ми ставимо перед собою, докладно розглянемо особливості непроцесуальної форми взаємодії слідчих з підрозділами кримінальної поліції та ювенальної превенції.

Що стосується непроцесуальної форми взаємодії, то на відміну від процесуальної, вона не закріплена в КПК України, а впливає з положень

законів та підзаконних нормативно-правових актів, а також з правоохоронної практики.

Необхідно відмітити, що реалізація непроцесуальної форми взаємодії можлива тільки в тому випадку, якщо між слідчим і співробітниками кримінальної поліції, ювенальної превенції встановлений особистий контакт. Як правило, він формується виходячи із взаємин між керівниками відповідного рівня або сформованих умов (наприклад, при спільному навчанні в школі або вузі, родинних відносинах і т.д.).

До видів непроцесуальної форми взаємодії слідчих з підрозділами кримінальної поліції, ювенальної превенції варто віднести:

- надання консультацій слідчими співробітникам кримінальної поліції, ювенальної превенції;
- спільне обговорення матеріалів слідчими і співробітниками кримінальної поліції, ювенальної превенції;
- обмін інформацією між слідчими та співробітниками кримінальної поліції, ювенальної превенції.

Предметом консультацій можуть бути різноманітні питання правового, тактичного й організаційно-методичного характеру. Найчастіше за ними звертаються співробітники кримінальної поліції, ювенальної превенції під час вирішення питань, пов'язаних з початком досудового розслідування, а також використанням результатів оперативно-розшукової діяльності у доказуванні.

Спільне обговорення й оцінка матеріалів забезпечують обмін думками з різних питань взаємодії, дають можливість сторонам прийти до загальних висновків, виробити загальну позицію. Матеріалами, які доцільно обговорювати спільно слідчому й співробітникам кримінальної поліції, ювенальної превенції можуть бути повідомлення й заяви про факт насильницького діяння щодо неповнолітнього, оперативні матеріали, протоколи слідчих (розшукових) дій.

У процесі розслідування досліджуваних насильницьких злочинів слідчий і співробітники кримінальної поліції, ювенальної превенції можуть обмінюватися будь-якою інформацією. Це можуть бути відомості, що стосуються факту насильницького діяння щодо неповнолітнього й причетних до нього осіб, отримані співробітниками кримінальної поліції, ювенальної превенції в результаті проведення оперативно-розшукових заходів або інших пошукових дій. Своєчасне одержання слідчим такої інформації може відіграти важливу роль у спрямуванні розслідування, підготовці до проведення слідчих (розшукових) дій тощо. Слідчий, у свою чергу, може передати співробітникам кримінальної поліції, ювенальної превенції інформацію, отриману в ході проведених ним слідчих (розшукових) дій, що представляє інтерес для вирішення оперативних завдань.

Обмін інформацією є сталою й однією з найпоширеніших непроцесуальних форм взаємодії слідчого з підрозділами кримінальної поліції, ювенальної превенції. У ході розслідування насильницьких злочинів,

учинених щодо неповнолітніх, передача інформації може здійснюватися під час особистих зустрічей, телефоном, письмово, причому як з використанням оригіналів документів, так і їх копій або складання на їх основі довідок, оглядів і меморандумів. Все залежить від важливості інформації й можливості її використання при вирішенні конкретних завдань.

Підводячи підсумок, відзначимо, що перелік видів непроцесуальної форми взаємодії, на відміну від процесуальної, не є вичерпним. Практика розслідування насильницьких злочинів, учинених щодо неповнолітніх, настільки динамічна, що в ході її здійснення можуть бути вироблені й інші види такої взаємодії.

Список використаних джерел

1. Тацій В. Я., Панов М. Г., Шепітько В. Ю. Настільна книга слідчого : наук.-практ. вид. для слідчих і дізнавачів. Київ : Ін Юре, 2003. 716 с.
2. Чернявський С. С. Методика розслідування злочинів у сфері банківського кредитування : автореф. дис. канд. юрид. наук : спец. 12.00.09. Київ : Нац. акад. внутр. справ України, 2002. 20 с.
3. Взаємодія слідчих та оперативних підрозділів під час досудового розслідування : навч. посібник / Р. І. Благута, М. П. Климчук, В. М. Сакал, М. С. Цуцкірідзе. Київ : ТОВ «НВП» Інтерсервіс», 2014. 216 с.
4. Лавренко Г. І., Зав'ялов А. В., Іваненко Р. Є. Взаємодія слідчого з органом дізнання: організаційно-правові проблеми та напрямки їх вирішення. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е.О. Дідоренка*. 2011. Спеціальний випуск № 5. С. 400–409.

Ревякіна Тетяна Олександрівна,
перший заступник директора
Дніпропетровського науково-дослідного
експертно-криміналістичного центру
МВС України

ЕКСПЕРТ ЕКСПЕРТНОЇ СЛУЖБИ МВС У ГОПОДАРЬСЬКОМУ ПРОЦЕСІ

За останні роки Міністерство внутрішніх справ (далі – МВС) стало центральним органом виконавчої влади європейського зразка, керівник якого спрямовує та координує діяльність центральних органів виконавчої влади, які реалізують державну політику у сферах: забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави; протидії злочинності; підтримання публічної безпеки і порядку тощо. Підхід розмежування завдань політичного і безпосереднього керівництва у сферах, за формування державної політики в яких відповідає МВС, є основоположним для подальшого розвитку органів системи МВС [1].

Забезпечення належного функціонування останніх, у тому числі, здійснюють установи, організації та підприємства, що належать до сфери